

30 mei 1918

Londen, 29 mei. De correspondent van Reuter bij het Britse leger seint op 29 mei: Op het ogenblik is de voornaamste aandacht gevestigd op de aanval tussen Soissons en Reims, waar de Britse divisies en hun Franse kameraden voortgaan met de uiterste hardnekkigheid tegenstand te bieden. Tussen Loker en Voormezele is alles rustig gebleven. Het is kenschetsend voor de Duitse methode dat deze strijd, die in een volkomen terugslag voor de vijand is geëindigd, thans als een "overval" op de Franse linies wordt beschreven. Het gebruik, door de vijand, van stormbataljons, die tot vier divisies behoorden en de wanhopige strijd om stand te houden, wijzen op een belangrijker onderneming dan een "overval". De Duitsers zijn zeer vertoornd over het Amerikaanse succes. Ze openden een vervaarlijk bombardement op de nieuwe stellingen en ondernamen om omstreeks 5 uur 30 gisteravond een tegenaanval. Doch de kanonnen der geallieerden openden zulk een hels vuur, dat zij tot staan kwamen en met zware verliezen werden teruggeworpen.

De grote slag in Frankrijk.

Havas seint enige Franse persstemmen, waarin het nieuwe Duitse offensief tussen Soissons en Reims als een afleidingsbeweging beschouwd wordt, die niet van overwegend belang is.

Zo zegt de Petit Journal, dat de gebeurtenissen van de dag volkomen bevredigend zijn voor het front in Vlaanderen, minder gunstig op het andere gevechtsterrein. De vijand heeft een succes behaald op een gevechtsterrein van minder belang, terwijl hij integendeel in Vlaanderen op het terrein, dat hij oorspronkelijk gekozen had voor zijn grote poging, een zware nederlaag geleden heeft, wat een slecht voorteken is voor zijn verdere pogingen.

In het Journal schrijft de militaire medewerker Henry Bidou: na de grote opmars van de 27^e maart zien wij de vijand nu voet voor voet vooruit komen; hij moet elke voortgang betwisten, deze verliezen en heroveren, gelijk in Fismes is geschied. De tijd gaat voorbij, de reserves dagen op en alles boezemt vertrouwen in. De thans aangevangen gevechten verkrijgen, wanneer we ze in het algemeen kader der krijgsverrichtingen beschouwen, een weinig gunstige betekenis. De vijand heeft een geweldige krachtsinspanning in Picardië ontplooid en deze krachtsinspanning is tot staan gebracht. Nu de vijand er aan wanhoopt om op dit frontgedeelte volop door te dringen, heeft hij een andere aanval in Vlaanderen gepoogd, die op zijn beurt is gestuit. Deze twee halve successen, die in een nederlaag zijn geëindigd, hebben meer dan 280 divisies opgeëist, dus ongeveer 500.000 man. Het is een strijd op leven en dood en elk uur dat de Duitsers geen beslissing verkrijgen, brengt hen nader bij de nederlaag.

Berlijn, 30 mei. Officieel. Op de gevechtsfronten tussen de IJzer en de Oise is de gevechtswerkzaamheid meermaals tot plaatselijke infanteriegevechten geklommen.

Onze vliegers hebben in de laatste drie dagen 38 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. Luitenant Berthold heeft zijn 29^e overwinning in de lucht beaat. Luitenant Roeth heeft in een vlucht van Diksmuide tot een punt ten zuiden van Ieper vijf vijandelijke kabelballons brandend neergeschoten.

31 mei 1918

Londen, 30 mei. Hoe lachwekkend de officiële mededeling uit Berlijn is in haar beschrijving van de Duitse aanval in Vlaanderen, maandag jl. als een "overval", blijkt uit een document dat op een man van het 21^e Beierse reserve infanterieregiment is gevonden. Dit toont met

zekerheid aan dat de 8^e, 46^e, 58^e, 60^e en 90^e Beierse divisies in de strijd waren betrokken en dat onder de doelen, waarvan de verovering was bevolen, zich Dikkebus, verschillende hoeven en de stelling van Loker bevonden. Thans wordt gezegd dat de overval geen verovering van grond tot doel had. Er werd zeer weinig terrein gewonnen en dit werd verloren ten gevolge van de tegenaanvallen der geallieerden.

Londen, 31 mei. Officieel. Gedeelten van onze troepen hebben vannacht een Duitse post ten zuidoosten van Atrecht bestormd en enige gevangenen gemaakt. Ook hebben wij enige gevangenen gemaakt en een machinegeweer veroverd in patrouillegevechten ten noordoosten van Ieper.

Men meldt ons uit Terneuzen:

Omstreeks middernacht kon hier worden waargenomen dat een luchtaanval plaats had op Zeebrugge. Aanhoudend bleef het afweergeschut rommelen en zetten lichtkogels het uitspansel in een rode gloed. Om 1 uur klonk een ontzettende slag. Er was in de lucht nabij niets te zien en ook geen vliegmaschine te horen. Lichtkogels waren daarna niet meer te zien en ook het afweergeschut hield zich stil.

1 juni 1918

Londen, 31 mei. Een telegram uit Ramsgate meldt: Van elf uur gisteravond tot vier uur 's ochtends heeft een zwaar geschutvuur langs de Belgische kust gedreund. Kort na middernacht hadden verscheidene ontzettende ontploffingen plaats en werden grote vlammen in de nabijheid van Zeebrugge waargenomen. Langs de gehele kust tot Duinkerken zag men de granaten van het afweergeschut uiteenspatten.

Berlijn, 1 juni. Officieel middagbericht. Legergroep Rupprecht: Veelal oplevende artilleriegevechten. Ten zuiden van Ieper versterkte plaatselijke aanvallen van de vijand.

Londen, 31 mei. Officieel. In de nacht van 30 op 31 mei werden 17 ton bommen geworpen. De haven van Brugge werd weer aangevallen. Er ontstond een grote brand.

2 juni 1918

Havre, 1 juni. Officieel weekbericht van 25 tot 30 mei: Gedurende de afgelopen week is de bedrijvigheid van het wederzijdse geschut hoofdzakelijk tot uiting gekomen door de beschietingen der achterwaarts gelegen gebieden en de vrij levendige artillerieduels in de richting van Nieuwpoort en Diksmuide, alsmede in de streek van Merkem en Boezinge. Tijdens de nacht van 25 op 26 mei heeft de vijand verscheidene belangrijke overvallen op onze verdedigingswerken ten oosten van Nieuwpoort gedaan, allen voorafgegaan door een bijzonder hevig bombardement. De Duitse stormtroepen, die slechts tijdelijk onze vooruitgeschoven loopgraven gedeelten konden binnendringen, hebben een vijftiental gevangenen in onze handen achter gelaten. Ten zuiden van Diksmuide werd een krachtige vijandelijke verkenningsafdeling, die onze vooruitgeschoven posten aanviel door onze patrouilles onder vuur genomen en leed ernstige verliezen. Ten oosten van Boezinge zijn vijandelijke troepen, die een aanval op onze eerste linie wilden ondernemen, door ons spervuur tot staan gebracht.

Onze kabelballons en vliegtuigen hebben waarnemings- en verkenningsopdrachten uitgevoerd, terwijl onze jachtvliegtuigen zeer bedrijvig zijn geweest en twee vijandelijke ballons tot dalen hebben gebracht.

Londen, 1 juni. Officieel: Vannacht hebben wij 16 ton bommen geworpen, waarvan 6 ton op de havenwerken van Brugge en het kanaal Zeebrugge-Brugge.

3 juni 1918

De toestand te Zeebrugge.

Londen, 2 juni. De Engelse admiraliteit deelt mede: Een "photographie de reconnaissance", die te Zeebrugge genomen is, toont duidelijk aan dat een duikboot of een ander vaartuig dicht bij het havenhoofd of haar zijde ligt. Dit vaartuig is waarschijnlijk in de nacht van 23 mei door een torpedo van de Engelse torpedoboot North Star in de grond geboord.

Uit de foto blijkt verder dat een torpedojager bij laag water met zijn dek bijna gelijk met de waterspiegel ligt, op een afstand van ongeveer 300 yards van het hoofd. Dit is waarschijnlijk de torpedojager, die op 20 mei door een bom uit een vliegtuig tot zinken gebracht is.

4 juni 1918

Londen, 3 juni. Officieel: De 30^e en 31^e mei, benevens de 1^e en 2^e juni zijn dag en nacht bomovervallen gedaan op de volgende militaire doelen: havenwerken van Brugge, Zeebrugge en Oostende. Verscheidene tonnen zware bommen werden met goede resultaten op de doelen geworpen. Foto's bevestigen, dat de grote machinefabrieken te Brugge zwaar gehavend werden. Drie vijandelijke vliegtuigen werden in vlammen geveld en drie andere stuurloos neergedreven.

Drie Britse zijn zoek.

6 juni 1918

Havre, 5 juni. Koning Albert, die hulde wilde brengen aan de troepen, welke de Duitse aanval op 17 april jongstleden tot staan hebben gebracht, heeft het kruis van de Leopoldsorde aan het vaandel van het 9^e linieregiment verleend. Het 7^e, 11^e en 12^e hebben een zelfde onderscheiding ontvangen. Bovendien heeft de koning, teneinde de gevechten van de 17^e april te huldigen het 9^e, 11^e, 12^e en 14^e linieregiment, het 1^e regiment jagers, het 3^e, 15^e en 19^e regiment artillerie en de batterij van de 1^e groep van het 2^e regiment zware artillerie gemachtigd om op hun vaandels en schilden de naam Merkem te plaatsen.

7 juni 1918

Londen, 6 juni. Officieel avondbericht: Vannacht heeft er bij Loker plaatselijke strijd plaats gegrepen waarbij de Franse troepen vijandelijke aanvallen afweerden.

Anders niets te melden.

Londen, 6 juni. De admiraliteit meldt bekend: op 3, 4 en 5 juni zijn acht bomaanvallen ondernomen op de volgende militaire doelen: Zeebrugge en Oostende, zomede de spoorwegknooppunten bij Brugge en Torhout.

Grote hoeveelheden zware bommen werden neergeworpen. In luchtstrijd werden twee vijandelijke toestellen vernield en drie stuurloos neergedreven. Een van onze toestellen wordt vermist.

Berlijn, 7 juni. Officieel middagbericht.

Legergroep Rupprecht. Tijdelijk oplevend artillerievuur. Levendige verkenningswerkzaamheid. Bij een overval in de Franse linies ten

westen van de Kimmel hebben wij twee officieren en 50 man gevangen genomen.

Londen, 7 juni. Ofschoon het aan het front, waar onze troepen staan rustig is geweest, behalve wat betreft overvallen, hebben de Duitsers bedrijvigheid getoond tegen de Franse stellingen in Vlaanderen. Door een krachtige aanval hebben ze naar het schijnt gisteravond opnieuw het hospitium te Loker veroverd, al werden hun pogingen om daar nog voorbij te komen afgeslagen. Het hospitium ligt een paar honderd meter ten oosten van het dorp en vormde in werkelijkheid een soort sterke voorpost van de linie, zodat het verlies ervan geen invloed van betekenis op de algemene toestand om de Rodeberg en de Scherpenberg heeft.

Londen, 6 juni. Officieel. Gisteren veroorloofde ons goed weer veel foto's te nemen, verkenningen te doen en waarnemingen voor de artillerie. Twintig ton bommen werden geworpen op verschillende punten, zoals de stations van Armentières en Roye en het vliegekamp te Zeebrugge.

Betekenis van de Vlaamse kust.

In het marineblad treffen wij een artikel aan, getekend v. H. en getiteld: "De aanval op Zeebrugge en de betekenis van de Vlaamse kust".

Na bijzonderheden medegedeeld te hebben omtrent de haven van Zeebrugge en de onderneming der Engelsen op 23 april om door middel van zinkschepen het kanaal naar Zeebrugge af te sluiten, komt de schrijver op de betekenis van de Vlaamse kust.

Wanneer de Duitsers hier een steunpunt hadden bezeten, geschikt voor het opnemen van slagschepen, dan was opeens de strategische toestand enorm ten gunste van Duitsland gewijzigd; de

bewegingsvrijheid, die thans aan de vloot praktisch geheel ontbreekt, was haar in aanzienlijke mate geschonken en voor Groot-Brittannië was het probleem om de noordelijke en zuidelijke uitgang naar de Noordzee voortdurend afdoende te bewaken, heel wat ingewikkelder geworden.

De afstand van de Eems tot de Belgische kust, zijnde ongeveer 200 mijl, is niet zo groot, of Duitse eskaders kunnen van de ene plaats naar de andere stomen zonder groot risico, dat ze door overmachtige vijandelijke afdelingen worden onderschept; ze kunnen, zodra twee bases beschikbaar zijn, toch vrijwel altijd naar de ene of naar de andere zijde de reis vervolgen.

Van sommige kanten dringt men er in Duitsland dan ook op aan de Belgische kust niet te ontruimen om redenen als hierboven aangegeven. Hierin schuilt voor Nederland een groot gevaar. Immers de enige goede haven op de Belgische kust is Zeebrugge: deze plaats is echter niet geschikt als basis voor grote schepen, daar ze aan rechtstreekse beschieting is blootgesteld. Nu zou men wel Zeebrugge door een kanaal, geschikt voor de grootste schepen, bijvoorbeeld met Antwerpen kunnen verbinden, doch veel logischer is het de Schelde te gebruiken, die dan met beide oevers aan Nederland zou moeten worden ontnomen. Hoe meer men er over denkt, hoe meer men tot de conclusie moet komen, dat Duitsland, indien het België in bezit houdt, de Schelde voor het aangegeven doel niet kan missen. En hiermee, dit wil zeggen met het bezit van een vlootbasis op of nabij de Belgische kust, is een van de grootste belangen aangegeven, die Duitsland heeft bij het behouden van de Vlaamse kust; slechts hierdoor wordt de strategische vrijheid voor de vloot verkregen en slechts op deze wijze kan Duitsland in de toekomst zich vrijwaren tegen een Engelse blokkade als nu is ingesteld en niet kan worden verbroken.

Uiteraard is thans Zeebrugge ook van belang als basis voor onderzeeboten, doch overwegend is dit belang niet, in zoverre, dat, indien Duitsland niet over de haven van deze plaats kon beschikken, het voeren van de duikbootoorlog niet belangrijk zou worden geschaad. De onderzeeboten, die thans opereren met Zeebrugge als basis, namelijk de kleinere types, kunnen uiteraard ook op de 200 mijl noordelijker gelegen Eemsmonden steunen; het verlies in tijd en meer brandstofverbruik door de grote afstand zijn factoren, die niet geheel verwaarloosd mogen worden, doch overheersend zijn ze niet.

De voordelen van Zeebrugge als onderzeeboothaven zinken in het niet tegenover de voordelen van een steunpunt voor grote schepen op of nabij de kust van Vlaanderen. Waar dit laatste tot dusver niet bereikt is, moet men zich wel met een minder voordeel vergenoegen en is het ook zeer begrijpelijk, dat in Engeland de publieke opinie wordt geprikkeld door de actie, gevoerd vanuit het onderzeeboothol, om zo te zeggen onder de rook van Londen. Men hoort dan ook spreken van "damned Zeebrugge", maar naar onze mening is dit meer een uiting van wrevel over een lastig verschijnsel en mag men daaruit niet afleiden, dat Zeebrugge bij de tegenwoordige outillage zulk een hoge strategische waarde zou bezitten. De onderneming tegen deze plaats is dan ook naar onze mening in hoofdzaak geschied ter wille van de publieke opinie, de kans op slagen moet men ook in Engeland wel gering geacht hebben. Zelfs al was het kanaal naar de sluizen volkomen versperd geworden, dan was die hindernis met de tegenwoordige hulpmiddelen door de Duitsers toch zeker vrij snel opgeruimd geworden.

8 juni 1918

Londen, 7 juni. Officieel avondbericht: Franse troepen hebben vanochtend vroeg hun linie bij Loker verbeterd in een voorspoedige plaatselijke aanval, waarin ze enkele gevangenen maakten. Een

kleine Britse afdeling overviel vanochtend een Duitse post bij Strazele. We maakten negen gevangenen en bemachtigden een machinegeweer. Wij leden geen verlies. Behoudens geschutvuur over en weer in verschillende vakken is er van het Britse front verder geen nieuws.

9 juni 1918

Londen, 8 juni. Officieel avondbericht. Vanochtend vroeg sloegen Franse troepen ten oosten van het meer van Dikkebus een slag. Ze namen ruim 47 vijanden gevangen.

Havre, 8 juni. Officieel weekbericht van 1 tot 7 juni. In de ochtend van 5 juni is een vijandelijke stormafdeling na een hevige geschutvoorbereiding, onze vooruitgeschoven posten van Beverdijk binnengedrongen. De posten werden aanstonds opnieuw door ons bezet, waarbij gevangenen in onze handen achterbleven. Voor Nieuwpoort en Diksmuide hebben patrouillegevechten plaats gehad. Ons vuur heeft vijandelijke troepenverzamelingen op de weg van Middelkerke naar Westende uiteengedreven. In de richting van Nieuwpoort, Diksmuide, Kippe en Weidendrift zijn bom- en granaatgevechten geleverd. De wederzijdse geschutwerkzaamheid was groot op de Duitse kwartieren en verbindingswegen. De Duitsers hebben een ruim gebruik gemaakt van gasgranaten, hoofdzakelijk in de streek van Nieuwpoort. Onze batterijen hebben talrijke vernietigingsschoten op de vijandelijke batterijen gericht.

Onze kabelballons hebben ruimschoots medewerking verleend aan de waarnemingsarbeid. Onze vliegtuigen waren zeer bedrijvig. Een vijandelijke ballon is in vlammen gehuld neergeschoten en verscheidene vliegtuigen werden tot dalen gedwongen. In de nacht van 6 op 7 juni is een door ons beschoten Gotha in onze linies

neergestort. De drie inzittenden, waaronder één kapitein zijn gevangen genomen.

Londen, 8 juni. Reuters bijzondere correspondent bij het Britse leger in Frankrijk seint op 8 juni: zojuist is het bericht inkomen van een zeer geslaagde kleine krijgsverrichting van onze troepen in de nabijheid van Dikkebus. Sedert de krachtige Duitse aanval op de heuvelrug en op Vijverbeek was de positie in het vak van Dikkebus voor verbetering vatbaar, ten gevolge van de vijandelijke strijdmacht, die krachtig in deze machinegeweerpost genesteld was. De plaatselijke aanval, die de Britse troepen om omstreeks 5 uur hebben ondernomen, was er blijkbaar op gericht om deze toestand te zuiveren. Ik verneem dat in deze een volkomen succes is behaald. We hebben al onze doelen bereikt, een groot aantal doden en gewonden gemaakt en 47 man gevangen genomen.

Havre, 8 juni. Officieel: in de nacht van 7 juni koerste een Gotha in de richting van Duinkerken. Hij werd door onze zoeklichten ontdekt en door onze batterijen beschoten, waarna hij in onze linies neerstortte. Drie passagiers, waaronder de kapitein, werden gevangen genomen. Het toestel was met drie machinegeweren bewapend en van een motor van 280 pk voorzien.

10 juni 1918

Berlijn, 9 juni. Officieel middagbericht. Legergroep Rupprecht. Gisteravond leefde het artilleriegevecht veelal op. Vanochtend won het in het gebied van de Kimmel, ten zuiden van de Somme en aan de Avre, aan kracht. Gedeeltelijke aanvallen van de Fransen ten zuiden van Ieper en van de Engelsen ten noorden van Beaumont-Hamel werden bloedig afgeslagen.

12 juni 1918

Londen, 11 juni. De admiraliteit deelt mede: Op 6, 7, 8 en 9 juni zijn 10 bomaanvallen op de volgende doelen uitgevoerd: Torhout, de sluizen van Zeebrugge, de havenwerken van Brugge, het kanaal van Brugge en de vliegvelden van Gistel, Maria-Aalter, St.-Denijs-Westrem en Oostakker. Alles bij elkaar werden 14 ton bommen geworpen. Er braken in de havenwerken van Brugge, alsmede op de vliegvelden van Maria-Aalter en St.-Denijs-Westrem branden uit. Vier branden en twee ontploffingen ontstonden dientengevolge. Op het landhoofd van Zeebrugge werden treffers opgemerkt. Bij de oostelijke haven van Brugge werd zwaar afweervuur gegeven. Er werden twee branden verwekt en aanvallen van vijandelijke vliegtuigen werden gefnuikt. Al onze toestellen zijn teruggekeerd.

13 juni 1918

Havre, 12 juni. Officieel. Gedurende de laatste tijd hebben de Belgische patrouilles een grote werkzaamheid op verschillende delen van het front getoond en verscheidene gevangenen gemaakt. De herhaalde aanvalspogingen van de Duitsers zijn zonder uitzondering afgeslagen. De 10^e juni, na krachtige voorbereiding door de artillerie, slaagde een Belgische overval ten noorden van Diksmuide op schitterende wijze. In de nacht van 10 op 11 juni werd een belangrijke overval bij Ashoop ondernomen. De jagers deden onverwachts een aanval in een Duitse post bij de Kloostermolen, na deze door een handig manoeuvre te hebben omsingeld. Een officier en een aantal manschappen poogden tevergeefs om de aanvallers tegenstand te bieden. De Belgische jagers keerden met drie machinegeweren en 45 gevangenen terug. Een officier, het hoofd van de post en een twintigtal manschappen werden gedood. De gehele krijgsverrichting heeft 20 minuten geduurd.

Verklaringen van sir Eric Geddes.

Parijs, 13 juni. De Petit Parisien bevat het verslag van een onderhoud, dat haar Parijse correspondent met sur Eric Geddes heeft gehad. Deze zegde: Het is zeker, dat wij sedert januari meer duikboten in de grond geboord hebben dan de Duitsers gebouwd hebben. We vallen hun duikboten gemiddeld 70 maal in een week aan. Onze opgaven over vernielde duikboten gelden alleen voor die, van welker vernieling we zeker zijn, doordat we de wrakken gezien of de bemanning gevangen genomen hebben, maar de meeste duikboten, die getroffen worden, hebben bovendien dringend herstel nodig en het is duidelijk dat de uitkomsten van vele van onze aanvallen niet bekend zijn.

Sprekend over de schade, die aan Oostende en Zeebrugge is toegebracht, zegt Geddes dat die veel aanzienlijker is dan men in het begin aannam. De haven van Oostende is dermate beschadigd, dat de vijand haar na de blokkering niet heeft kunnen gebruiken voor duikboten of torpedojagers die aldoor in de haven van Brugge opgesloten liggen. Bovendien worden de twee havens voortdurend door vliegtuigen geteisterd.

De grote slag in Frankrijk.

Berlijn, 12 juni. Sedert de 21^e maart bedraagt de terreinwinst der Duitsers in het westen 6566 km². Bij dit cijfer is de terreinwinst van de aanval tussen Montdidier en Noyon niet inbegrepen.

De entente kon daarentegen bij al haar veldslagen aan de Somme, bij Atrecht en in Vlaanderen slechts 561 km² veroveren.

14 juni 1918

Berlijn, 13 juni. Officieel avondbericht: Plaatselijke gevechten ten zuiden van Ieper, ten zuidwesten van Noyon en ten zuiden van de Aisne.

Berlijn, 14 juni. Officieel middagbericht. Legergroep Rupprecht. Ten zuidwesten van Ieper hebben de Fransen hevige aanvallen gedaan op onze linies tussen Voormezele en Vierstraat. Ze werden bloedig afgeslagen. Verscheidene officieren en ruim 150 man bleven als gevangenen in onze handen. Geslaagde verkenningsvluchten bij de Kemmel.

15 juni 1918

Londen, 14 juni. De admiraliteit meldt: gedurende het tijdperk van de 10^e tot en met de 12^e juni zijn de verrichtingen der luchtstrijdkrachten van ongunstig weer vergezeld gegaan. In aansluiting bij de gewone patrouilletochten zijn gedurende dag en nacht bomaanvallen tegen Zeebrugge en de dokken van Brugge en Oostende ondernomen. In het geheel werden 18 ton bommen op deze doelen geworpen. Er werden twee treffers waargenomen op de pier en enige ontploffingen op de vliegtuigloodsen van Zeebrugge. Te Brugge werden branden veroorzaakt en treffers opgemerkt op de fabrieken van La Brugeoise, terwijl er in het bekken van La Marine en het goederenstation ontploffingen plaats hadden.

Boven Oostende verhinderden de wolken de waarneming. Een vijandelijk vliegtuig werd vernield. Een van onze toestellen wordt vermist.

In de nationale wateren hebben onze watervliegtuigen, luchtschepen en vliegtuigen, ondanks de belemmering ten gevolge van de mist, tal van patrouilletochten gedaan en de duikboten bestreden. Er werden duikboten opgemerkt en gebombardeerd en tevens mijnen gelegd.

16 juni 1918

Havre, 15 juni. Officieel weerbericht van 8 tot 14 juni: de werkzaamheid van het geschut, dat van middelmatige kracht was,

verkreëg sommige ogenblikken in de streek van Nieuwpoort en Diksmuide en op het zuidelijk deel van ons front enige hevigheid. In de nacht van 9 op 10 juni poogde de vijand, na voorbereiding door de artillerie, onze linies in de streek van Sint-Joris te bereiken, doch werd onder spervuur genomen en kon zich niet aan onze loopgraven vastklampen. Onze mannen hebben gevangenen mee teruggebracht. In dezelfde nacht hebben wij met succes een overval op de vijandelijke stellingen ten noorden van Diksmuide gedaan. In de nacht van 10 op 11 juni is een van onze afdelingen de vijandelijke linie ten oosten van Merkem binnengedrongen en heeft 45 gevangenen en drie machinegeweren mee teruggebracht.

Ons geschut heeft tal van schoten gelost ter vernieling en tot het in bedwang houden van vijandelijke batterijen, welke geducht te pakken werden genomen. Het heeft verscheidene vijandelijke kwartieren bestookt ter vergelding voor de bombardementen door vliegtuigen en ver dragende stukken, op de Belgische bewerkstelligd. Onze artillerie heeft in de nacht van 6 op 7 juni in de richting van Adinkerke een vijandelijk bombardeervliegtuig geveld. De drie inzittenden werden gevangen genomen. Ondanks het niet te beste weer heeft de Belgische vliegdiens tal van vluchten gedaan voor het nemen van foto's en het doen van waarnemingen. Het vuur van onze jachttoestellen heeft bij aanvallen herhaaldelijk patrouilles vijandelijke vliegtuigen uiteengedreven, waaruit er één voor onze eerste linie werd geveld. Tweede luitenant Coppens heeft op 8 en 10 dezer twee ballons in brand geschoten. Daarmee heeft hij acht overwinningen in de lucht behaald.

17 juni 1918

Berlijn, 17 juni. Officieel middagbericht: Legergroep Rupprecht. Levendige verkenningswerkzaamheid leidde op veel plaatsen van het front tot hevige infanteriegevechten. Ten zuidwesten van Leper en

aan beide zijden van de Somme leefde tegen de avond de gevechtswerkzaamheid op.

Londen, 16 juni. Officieel: De 15e de gebruikelijke vliegerwerkzaamheid aan het front. Overdag wierpen wij 10, 's nachts 9 ton bommen op belangrijke doelen, zoals de stations van Estaires en van Armentières, alsmede op de havenwerken van Zeebrugge. Wij velden drie Duitse toestellen en een kabelballon en dreven twee Duitse machines naar beneden. Wij missen geen vliegtuigen.

Men schrijft ons uit Middelburg:

Zo hevig als gisteravond omstreeks 7 uur het schieten was, is het zelden geweest en ditmaal werd het niet alleen gehoord, maar wat bij daglicht nog bijna nooit is voorgekomen, ook gezien. Van midden uit de stad zag men de granaten en kartetsen uiteen springen.

18 juni 1918

Berlijn, 18 juni. Officieel. Legergroep Rupprecht. Op enige vakken in Vlaanderen, aan beide zijden van de Leie en tussen Atrecht en Albert, ontwikkelde de vijandelijke artillerie levendige werkzaamheid. Na hevige vuurvoorbereiding deed de vijand tegen middernacht een aanval bij Albert. Hij werd afgeslagen en liet gevangenen in onze handen achter.

Londen, 17 juni. Officieel bericht van 16 dezer: Er zijn 11 vijandelijke vliegtuigen door Engelse vliegers in luchtgevechten vernietigd en 9 tot dalen gedwongen. Een Duitse ballon werd brandend neergehaald, terwijl het afweergeschut een vliegtuig omlaag schoot en een ander tot dalen dwong. De Engelsen verloren 10 vliegtuigen, waarvan zes ten zuiden van Montdidier.

Op de spoorwegen bij Armentières, Estaires, Komen, Kortrijk en op de havenwerken van Brugge werden 34 ton bommen geworpen. Twee Engelse vliegtuigen keerden niet terug.

19 juni 1918

Londen, 18 juni. De admiraliteit deelt mede: gedurende de periode van 13 tot en met 16 juni heeft de weersgesteldheid de krijgsverrichtingen van de marinevliegtuigen enigermate belemmerd. Niettemin werd een bomaanval gedaan op de dokken van Zeebrugge en Brugge, het spoorwegknooppunt van Torhout en het vliegpark van Gistel. Er werden goede resultaten bereikt en treffers waargenomen op het spoorwegstation, het Leopoldbekken enz. Eveneens werden ontploffingen waargenomen op de pier van Zeebrugge en in de nabijheid der sluizen en kaden.

In het geheel werden 24 ton bommen neergeworpen. Alle vliegtuigen keerden ongedeerd terug, behalve één dat door het afweergeschut boven Brugge werd getroffen en tot dalen gedwongen was. Het toestel werd daarop door het vijandelijk geschut vernield.

Er werden eveneens bommen geworpen op vijandelijke schepen. Behalve de gewone patrouilletechten, hebben wij nog aanvallen op vijandelijke vliegtuigen gedaan, doch er wordt niets omtrent beslissende gevechten gemeld.

In dezelfde periode zijn onze watervliegtuigen in de nationale wateren werkzaam geweest. Zij hebben een vijandelijke duikboot aangevallen, vijandelijke mijnen vernietigd en neutrale en geallieerde schepen geëscorteerd.

21 juni 1918

Londen, 20 juni. Officieel avondbericht. Gisteravond hebben de Franse troepen twee geslaagde overvallen gedaan in de nabijheid van Loker, waarbij ze enige gevangenen hebben gemaakt. De Britse troepen hebben eveneens enige tegenstanders gevangen genomen noordoostelijk van Meteren.

Havre, 20 juni. Officieel. Woensdag laatstleden hebben de Belgische troepen verscheidene nachtelijke overvallen gedaan, welke door gevechten van man tegen man werden gevolgd. Er werden twee Duitse officieren en vijf soldaten door een Belgische patrouille gedood, die ook 14 gevangenen maakte.

Berlijn, 20 juni. In het 6800 km² groot gebied, dat de entente binnen drie maanden heeft verloren, bevinden zich in de streek van de Somme 52, in Vlaanderen 57 en aan de Aisne 15 steden, elk met meer dan 1000 inwoners.

Tijdens de krijgsverrichtingen van de 21^e maart tot de 21^e juni heeft de entente aan gevangenen verloren: in de slag van einde maart 94.400 man; in de slag in Vlaanderen 30.575 man; aan de Aisne en de Oise 85.000 man, in totaal 212.000 man. Aan kanonnen verloor ze in het geheel 2800 stuks, aan machinegeweren 8000.

Havre, 20 juni. Officieel. Het Belgische koninklijke echtpaar, vergezeld van generaal de Ceuninck, minister van oorlog en generaal Gillain, hoofd van de generale staf, heeft heden het vaandel overhandigd aan het 2^e regiment jagers te paard, als herinnering aan de gevechten bij Reigersvliet. Koning Albert sprak de troepen in het Frans en het Vlaams toe en ging daarna over tot het verlenen van onderscheidingstekens aan de officieren en soldaten. Vervolgens defileerde het regiment langs het ontplooid vaandel.

Koning Albert der Belgen heeft uit overweging dat een zichtbaar kenteken de militairen van alle rangen, die in de oorlog een kwetsuur ontvingen, dient te onderscheiden,. Een "kwetsuurchevron" ingesteld. Deze chevron wordt toegekend voor een kwetsuur, veroorzaakt door een oorlogsfeit en door de vijand toegebracht; verscheidene in de loop van eenzelfde gevecht ontvangen kwetsuren tellen slechts voor één kwetsuur.

De brandwonden door vlammeende vloeistoffen alsmede de door de stikgassen veroorzaakte ongevallen en die aanleiding gaven tot verpleging in een divisiegezondheidsinrichting of in een hospitaal, moeten met de oorlogskwetsuren worden gelijkgesteld.

Het Belgisch Staatsblad bevat een besluitwet, waarbij bepaald wordt, dat iedere, tot een lijf-, boete- of politiestraf verwezen Belgische militair, indien hij er zich waardig toe toont, hetzij door een roemrijke daad, hetzij door een voorbeeldig gedrag voor de vijand, wat deze veroordeling betreft, in ere hersteld kan worden.

De besluitwet van 20 januari 1916 is hierdoor vervallen.

22 juni 1918

Berlijn, 21 juni. Zuidwestelijk van Ieper loopt de lijn Poperinge-Hazebroek-Rijsel over een afstand van 5 à 10 km over het gebied, dat door het Duitse geschut worden bestreken. Het gebruik der hoofdlinie in noord-zuidelijke richting Duinkerken-Hazebroek-Doullens-Amiens is daardoor voor de krijgsv verrichtingen niet meer te gebruiken, zodat de Fransen nog één lijn Calais-Boulogne-Noyelles-Beauvais-Parijs ter beschikking staat.

Havre, 21 juni. Ter herinnering aan de gevechten van 17 april heeft Koning Albert het kruis van de Leopoldsorde verleend aan het vaandel van het 4e regiment jagers te voet, aan de 1e batterij van de

3e groep van het 7e regiment artillerie en aan de 2^e batterij van de 3^e groep van het 1^e regiment zware artillerie.

Berlijn, 22 juni. Officieel. Legergroep Rupprecht. Een vijandelijke vliegeraanval op Brugge heeft slachtoffers gemaakt.

Londen, 17 juni. Officieel. Van de 17^e tot en met de 19^e heeft het weer tot op zekere hoogte de operaties van de luchtmacht der marine belemmerd. 's Nachts en overdag werden bomaanvallen uitgevoerd op de volgende doelen: de haven van Oostende, Zeebrugge, Sint-Denijs-Westrem, verschillende vliegparken, de La Brugeoisefabriek, het spoorwegknooppunt te Torhout en de spoorwegperrons te Sint-Pieters-Kapelle.

In het geheel werden ongeveer 16.000 kg aan bommen uitgegoid. Er werden goede resultaten en ontploffingen waargenomen in de La Brugeoisefabriek, aan de zuidwestkant van het zuidelijke punt van de kade voor stoomboten, de flottieljowerf en op een schip, dat zich drie mijl van de haven van Oostende bevond.

In Zeebrugge werden ontploffingen opgemerkt ten noorden van de havens, ten westen van de westelijke haven, op de schuilplaatsen voor duikboten en op een loods aan de oostelijke haven.

Er werd een treffer waargenomen op Zeebrugge, tussen de sluisdeuren de pier, en bij de haven van Oostende werden ontploffingen opgemerkt op de haven, pakhuizen, op loodsen en op de werkplaatsen van Delamine. De aanvallen werden uitgevoerd met bommen en met klein geweervuur.

Er werden twee directe treffers waargenomen, waarvan één op een vijandelijke torpedojager. Andere bommen vielen vlak bij het doel.

Vijandelijke vliegtuigen vielen aan op twee van onze luchteskaders van bommenwerpers; één van de vijandelijke vliegtuigen werd naar beneden gejaagd. Alle vliegtuigen kwamen veilig terug behalve één, dat genoodzaakt was in Nederland te dalen wegens een mankement aan de machine. Deze averij werd opgelopen in een gevecht met vijandelijke vliegtuigen. De bemanning is ongedeerd.

Niettegenstaande de ongunstige weersomstandigheden zijn de Britse watervliegtuigen en luchtschepen voortgegaan hun escorte- en patrouillediensten te verrichten. Er zijn vijandelijke mijnen opgespoord en vernietigd en vijandelijke vliegtuigen gesignaleerd.

Ook schepen van de geallieerden en de neutralen zijn geëscorteerd.

Londen, 21 juni. Gisteren hebben lage wolken en regen het vliegen belemmerd. We hebben een vijandelijke machine geveld en missen een van de onze.

Havre, 21 juni. Op voorstel van de minister van oorlog heeft de Belgische regering besloten, aan de instructie-inrichting voor onderofficieren bij de infanterie te Gaillon (Noordwest-Frankrijk) een Vlaamse afdeling in het leven te roepen.

23 juni 1918

Havre, 22 juni. Officieel weekbericht van 15 tot 21 juni. Geringe geschutwerkzaamheid. Niettemin werden in het gebied van Nieuwpoort en Boezinge vrij levendige granaatgevechten geleverd. In de onmiddellijke nabijheid van Diksmuide hebben onze batterijen de vijandelijke kampen van Sint-Pieters-Kapelle en Leke gebombardeerd en geantwoord op dergelijke schoten, die op onze achterwaartse zone waren gericht. Ze hebben verscheidene verontrustingsschoten afgevuurd op de vijandelijke

verbindingswegen en werken, alsmede vernietigingsschoten op de vijandelijke batterijen.

De werkzaamheid van de infanteriepatrouilles was bijzonder groot. Verscheidene van onze detachementen zijn herhaaldelijk de vijandelijke stellingen in de streek van Kippe en Langemark binnengedrongen en hebben meer dan 20 gevangenen en loopgraafmateriaal mee teruggebracht.

Ondanks de weinig gunstige weersgesteldheid werd de werkzaamheid der vliegers met succes voortgezet.

24 juni 1918

Berlijn, 24 juni. Officieel. De laatste dagen zijn er herhaaldelijk vliegaanvallen geweest op Brugge, Oostende en Zeebrugge. Daarbij hebben de vijandelijke vliegers, met minachting van de volkenrechtelijke overeenkomsten, ook een aanval gedaan op het hospitaal te Oostende en dat geraakt.

In Brugge werd een inwoner gedood; elf zijn er gekwetst. Militaire schade is niet teweeggebracht. Er zijn verscheidene vijandelijke vliegtuigen neergeschoten; luitenant-ter-zee Sachsenberg, een aanvoerder van een vliegersmaldeel behaalde zijn 15^e overwinning in de lucht.

26 juni 1918

Men meldt ons uit Oostburg:

Op de Belgische kust werden bommen geworpen. Hedenmorgen een paar minuten voor zeven uur werd hier een hevige zware ontploffing waargenomen welke doet vermoeden dat er aan het front of in België een munitiefabriek of opslagplaats in de lucht is gevlogen.

27 juni 1918

Londen, 26 juni. Volgens een officieel bericht van de admiraliteit heeft de Britse vliegdiens, voor zover die met de vloot samenwerkt, tussen 22 en 23 juni, ofschoon gehinderd door het weer, behalve verkenningswerk aanvallen gedaan op de havens van Zeebrugge en Oostende en 4 ton aan bommen op de kade en de loodsen laten vallen. Ook is het vijandelijk vliegekamp van Mariakerke bestookt.

Luchtschepen, watervliegtuigen en gewone vliegtuigen hebben in dit tijdperk in de wateren om Groot-Brittannië hun strijd tegen de duikboten voortgezet. Schepen werden tot zinken gebracht, duikboten aangevallen.

De bestuurder van een groot watervliegtuig, dat in de nabijheid van Nederland heeft moeten landen, heeft tevoren een vijandelijk vliegtuig geveld, zodat er bij die gelegenheid drie zijn vernield.

Berlijn, 27 juni. Officieel. Gedurende de nacht nam de werkzaamheid van de artillerie ook aan de overige fronten tussen IJzer en Marne in verband met verkenningsgevechten weer toe.

28 juni 1918

Londen, 28 juni. Officieel. Onze vliegers hebben de 26^e juni zeven Duitse vliegtuigen neergeschoten; twee andere werden stuurloos tot dalen gebracht. Twee van onze toestellen worden vermist. Door het beter weer was een verhoogde verkennings- en fotografische werkzaamheid mogelijk.

Onze bombardementsmachines hebben 14,5 ton ontplofbare stoffen geworpen op vijandelijke spoorwegstations enz. en op de havens van Brugge. In de nacht van 26 dezer is het bombarderen voortgezet en

er zijn 16 ton bommen door onze machines geworpen op verschillende doelen, zonder verliezen voor ons.

29 juni 1918

Berlijn, 28 juni. In de ochtend van de 27e juni heeft één van onze marinevliegtuiggroepen, onder aanvoering van luitenant Osterkamp, schuin tegenover de Vlaamse kust een aanval gedaan op een krachtig versterkt vijandelijk bomeskader. In het verloop van de strijd, waarbij 20 vijandelijke vliegtuigen ingrepen, lukte het onze groep, die uit vier vliegtuigen bestond, vier vijandelijke vliegtuigen neer te schieten. Luitenant Osterkamp behaalde zijn 15^e luchtoverwinning.

Zegevecht bij Oostende.

Berlijn, 28 juni. In de avond van 27 juni geraakte een deel van onze torpedootflottielje in de wateren van Vlaanderen op een verkenningsvaart ter hoogte van Oostende in gevecht met Engelse torpedootjagers. Na een gevecht dat een half uur duurde, trokken de vijandelijke torpedootjagers zich in snelle vaart terug, waarbij ze door mist konden weggelopen. Op het leidende schip van de vijand en op een van de torpedootjagers werden treffers waargenomen. Al onze boten zijn zonder averij teruggekeerd.

Berlijn, 28 juni. Officieel. De 27e 's ochtends heeft een van onze marinejachtketens onder aanvoering van reserveluitenant Osterkamp, dwars voor de Vlaamse kust, een vijandelijk bombardeerskader, krachtig beschermd door vliegtuigen met één zitplaats, aangevallen. In de loop van het gevecht, waaraan, rond 3 u 20, alle vijandelijke vliegtuigen deelnamen, is het onze keten, die uit vier vliegtuigen bestond, gelukt, vier vijandelijke vliegtuigen neer te schieten. Luitenant Osterkamp behaalde zijn 15e overwinning in de

lucht. Twee van de neergeschoten vliegtuigen waren voor rekening van de vlieger Zenses.

30 juni 1918

Voor de Vlaamse kust.

Londen, 29 juni. De Britse admiraliteit meldt: in de avond van 27 juni hebben vier van onze torpedojagers, die op de Belgische kust patrouilleerden, acht vijandelijke torpedojagers in zicht gekregen. De onzen trokken in noordelijke richting in volle vaart op de vijand aan en begonnen reeds van ver te schieten. Na een gevecht van een kwartier kreeg de vijand versterking van nog drie torpedojagers, waarop onze strijdmacht op haar basis terugtrok. De vijand volgde niet en het gevecht werd afgebroken. Geen van onze schepen leed schade.

1 juli 1918

Londen, 30 juni. Officieel. De bedrijvigheid in de lucht is op 29 juni niet heel groot geweest, maar onze vechtvliegtuigen zijn er in geslaagd negen Duitse vliegtuigen te vernielen en acht andere tot landing te dwingen met een defect stuurtoestel. Van onze eigen vliegtuigen worden er vijf vermist. Er werd veel belangrijk verkenningswerk uitgevoerd, een aantal foto's is genomen. De waarneming uit vliegtuigen en kabelballons leverde gedurende de dag, zoals steeds, steun aan onze artillerie.

In de loop van de dag werden ongeveer 15.500 kg aan bommen uitgeworpen. De belangrijkste doelen waren de spoorweg bij Rijsel, Kortrijk, Komen en Estaires. 's Avonds werd van weerskanten met bommen gegooid. De vijand richtte zo goed als geen schade aan en verloor een vliegtuig. Wij lieten 18.000 kilo bommen vallen op de spoorwegknooppunten bij Doornik.

Al onze toestellen zijn teruggekeerd.

2 juli 1918

Londen, 1 juli. Officieel middagbericht. De vijandelijke artillerie toonde enige levendigheid ten noorden van Albert, ten zuidoosten van Robecq, bij Merris en het kanaal van Ieper naar Komen.

Londen, 1 juli. Officieel. De 30^e juni hebben wij in luchtgevechten 23 vijandelijke toestellen neergeschoten, tien andere stuurloos tot dalen gebracht en twee kabelballons vernield. Overdag hebben wij 29,5 ton, tijdens de daaropvolgende dag 17 ton bommen op vijandelijke doelen neergeworpen. Zeven ton zijn met goed gevolg op de spoorwegverbindingen bij Doornik terechtgekomen.

Onze correspondent te Havre meldt, dat de Belgische tweede luitenant Coppens, de bekende militaire vlieger, zondagochtend drie Duitse vliegtuigen neergeschoten heeft in de streek van Kortewilde en Passendale. Coppens was opgestegen in hetzelfde vliegtuig, waarmee hij de 18^e februari boven Brussel gevlogen heeft.

4 juli 1918

Havre, 3 juli. Gisterochtend heeft koning Albert, in tegenwoordigheid van hertog Albrecht van Connaught, in het algemeen hoofdkwartier onderscheidingen verleend aan de Belgische officieren en soldaten, die gedurende de jongste gevechten diensten aan het Britse leger hebben bewezen. Generaal van Acker heeft de Bath-orde, majoor Hein de orde van St. Michel en St. Georges, majoor Vinçotte en kapitein Morin de orde van bijzondere verdiensten gekregen. Aan verscheidene officieren werd het militaire kruis, de "distinguished conduct medal" en de militaire medaille verleend.

De troepen defileerden.

5 juli 1918

Berlijn, 5 juli. Officieel. Legergroep Rupprecht. Ten oosten van Ieper zijn tamelijk krachtige voorwaartse bewegingen van de vijand afgeslagen.

6 juli 1918

Havre, 5 juli. Koning Albert, vergezeld van koningin Elizabeth, heeft heden de Leopoldsorde geschonken aan het vaandel van het 1^e regiment jagers te voet. De koning sprak de troepen, die zich in de jongste gevechten aan het Belgische front hebben onderscheiden, in het Frans en het Vlaams toe, waarop een wapenschouw volgde.

7 juli 1918

Havre, 6 juli. Officieel. Belgisch weekbericht van 29 juni tot 5 juli: Gedurende de afgelopen week hebben wij tal van vijandelijke patrouilles die onze schansen trachtten te naderen, door ons vuur verdreven.

Onze afdelingen hebben geslaagde patrouilletochten en overvallen uitgevoerd en daarbij meer dan 400 gevangenen gemaakt en twee machinegeweren veroverd.

Het vijandelijk artillerievuur is over het gehele front van matige sterkte geweest. Enkele gevechten met handgranaten zijn geleverd, voornamelijk bij Diksmuide en Nieuwpoort.

De vijandelijke legers hebben verscheidene kantonnementen gebombardeerd. Onze vliegers zijn zeer bedrijvig geweest.

Londen, 6 juli. Naar de admiraliteit mededeelt hebben marinevliegtuigen de 3^e juli 5,5 ton bommen geworpen en branden gesticht in de vliegekampen van Brugge en Varsenare. De vliegers

hebben bommen zien springen tussen de loodsen en magazijnen. Ook de sluizen te Zeebrugge en de loodsen en magazijnen op de kade te Oostende zijn met bommen bestookt.

8 juli 1918

Een vertraagd telegram van onze correspondent te Havre meldt ons nog, dat Koning Albert van België op 4 juli een telegram aan president Wilson zond, waarin hij opnieuw zijn dank betuigde aan de grote Amerikaanse natie voor haar voortdurende inspanning ter leniging van het ongelukkig lot der Belgen en waarin hij zijn bewondering uit het voor het gedrag der Amerikaanse troepen op het slagveld in Frankrijk.

10 juli 1918

Voor de Vlaamse kust.

Londen, 9 juli. De admiraliteit deelt mede: in de nacht van de 6^e op de 7^e juli hebben onze luchtmachtkrachten 6 ton bommen geworpen op Zeebrugge en de dokken van Oostende en Brugge, alsmede op vier torpedojagers en vier torpedoboten bij Zeebrugge.

Zestien vijandelijke vliegtuigen hebben een aanval gedaan op een van onze groepen. Wij vernielden drie vliegtuigen en brachten drie andere tot dalen. Al onze toestellen zijn teruggekeerd.

Zeven vijandelijke vliegtuigen hebben in open zee een aanval gedaan op drie zeevliegtuigen. Tijdens het gevecht, dat 55 minuten duurde, werden twee vijandelijke toestellen vernield.

12 juli 1918

Berlijn, 12 juli. Officieel. Legergroep Rupprecht. Ten zuidwesten van Ieper en Bailleul, alsmede ten noorden van Albert werden tamelijk

krachtige voorwaartse bewegingen, voor het merendeel van verkenningsafdelingen, afgeslagen.

13 juli 1918

Havre, 13 juli. Officieel weekoverzicht. In de afgelopen week zijn er verscheidene pogingen van de vijand om onze vooruitgeschoven posten te overvallen, volkomen verijdeld. Wij hebben uitvallen in de vijandelijke stellingen gedaan en krijgsgevangenen mee teruggebracht. Een ballon van de vijand is brandend neergelegd.

Zeebrugge.

Berlijn, 12 juli. In tegenstelling met hetgeen van Engelse zijde bij herhaling wordt beweerd, is het verkeer van onze lichte strijdkrachten ter zee met de duikboothavens in Vlaanderen ongewijzigd. Het denkbeeld, dat Duitsland een duikbootbasis in Spanje nodig heeft of zou begeren is een tendentius uitbroedsel van het brein van Reuter of een andere agent van de Engelse regering.

15 juli 1918

Berlijn, 14 juli. Officieel stafbericht van 's middags:

in Vlaanderen leefde de gevechtsactie tijdelijk op. Vijandelijke verkenningsaanvallen zijn ten noorden van Nieuwpoort, ten noordwesten van Ieper en ten westen van Voormezele afgeslagen. Een verwachte aanval ten zuiden van Passendale hebben we reeds in het voorterrein opgevangen en de vijand in hevige gevechten van man tegen man teruggedreven.

Aan de kust en in het Kemmelgebied heeft ook 's nachts het versterkte vuur voortgeduurd.

Berlijn, 14 juli. Officieel: Legergroep Rupprecht: ten zuidwesten van Ieper deed de vijand gisterochtend na sterke vuurvoorbereiding een aanval en wist over geringe breedte onze afweerszone binnen te dringen.

Aan weerskanten van de Leie is de artillerie de gehele dag in touw geweest. Het vuur is tegen de avond ook aan het overige front opgeleefd.

Londen, 14 juli. Officieel stafbericht van 's middags:

Wij hebben ten oosten van Loker een vijandelijke overval afgeslagen.

De Duitse artillerie is roerig geweest, ten noordwesten van Albert, ten Westen van de Kemmelberg en ten zuidoosten van Ieper. Onze artillerie is op verschillende punten van het front in touw geweest.

Londen, 14 juli. Officieel avondbericht: In een geslaagde plaatselijke actie bij Dikkebus hebben we meer dan 260 gevangenen gemaakt.

Londen, 15 juli. Officieel: Onze operaties in de sector van Dikkebus, op een front van 1800 m, in de ochtend van 14 dezer, was een volkomen succes. We bereikten al onze oogmerken en maakten 296 gevangenen, terwijl een aantal machinegeweren en ander materieel werden buitgemaakt. Onze verliezen waren gering.

Berlijn, 14 juli. Officieel: Engelse vliegers hebben weer bommen op Brugge geworpen, die slachtoffers onder de burgerlijke bevolking maakten en aanzienlijke schade aan gebouwen aanrichtten.

16 juli 1918

Londen, 15 juli. Officieel avondbericht: Het hele aantal gevangenen bij de verrichting van gisteren in het hooggelegen bos (bij Dikkebus) bedraagt 328.

Londen, 15 juli. We hebben de nabijheid van de opslagplaatsen van Roeselare, alsmede Waasten, Bapaume en de dokken van Brugge gebombardeerd, terwijl we eveneens mijnvissers bij Zeebrugge hebben beschoten.

We vernielden negen vijandelijk vliegtuigstellen en missen er zelf vijf.

19 juli 1918

Aan de Vlaamse kust.

Londen, 18 juli. De admiraliteit meldt: van 11 tot 17 juli hebben vliegtuigen aanvallen gedaan op de vijandelijke vloot aan de Vlaamse kust en vijandelijke torpedojagers gebombardeerd en met machinegeweren getroffen, terwijl de pogingen om de onlangs voor Zeebrugge gezonken torpedojager te bergen, werden verhinderd.

20 juli 1918

Londen, 19 juli. Officieel. Onze vliegtuigen bombardeerden loods en bij Armentières en Mericourt, de stations van Rosières en Bray en de dokken van Brugge en Oostende. Wij vernielden negen vijandelijk toestellen en missen er zelf zeven. Verder wierpen onze nachtelijke vliegers 8 ton bommen op de spoorlijn Bergen-Valenciennes en zes op de lijnen van Kortrijk en Rijsel.

21 juli 1918

Havre, 20 juli. Officieel weekbericht van 12 tot 19 juli: Ons geschut heeft een grote werkzaamheid ontplooid, voornamelijk tussen het Blankaartmeer en de weg van Ieper naar Staden. In deze streek zijn dagelijks talrijke vernielings- en verontrustingschoten afgevuurd.

Onze patrouilles, die ten zuiden van Langemark, in de buitenwijken van Diksmuide en ten oosten van Nieuwpoort werkzaam waren,

hebben verscheidene gevangenen mee teruggebracht. Daarentegen hebben de vijandelijke aanvalspogingen op onze posten in de nabijheid van deze plaatsen niet het minste succes gehad.

Ons geschut heeft een vijandelijk vliegtuig neergeschoten, dat in de richting van Booitshoeke te pletter gevallen is. De vlieger luitenant Coppens heeft twee kabelballons neergeschoten, waarmee deze officier in minder dan drie maanden zijn 15^e overwinning heeft behaald.

22 juli 1918

Londen, 21 juli. Officieel. Onze vliegers hebben 18 ton aan bommen geworpen op de spoorwegen bij Kortrijk en Rijsel en op Zeebrugge, op drie grote munitieopslagplaatsen en op kazerneringen. Wij hebben veertien vijandelijke vliegtuigen naar beneden geschoten en drie andere met een defect stuurtoestel naar beneden gejaagd.

Van de Britse vliegtuigen worden er zeven vermist.

25 juli 1918

Londen, 24 juli. Officieel avondbericht: Aanmerkelijk artillerievuur bij de vijand in de sector van Ieper.

Wegens wind en regen kon maar weinig gevlogen worden.

26 juli 1918

Londen, 25 juli. Officieel avondbericht. We wierpen 24 ton bommen op de spoorwegen bij Valenciennes, Séclin, Kortrijk en Armentières.

Twee treinen werden getroffen. Wij vuurden duizenden patronen af tegen verschillende doelwitten op de begane grond.

28 juli 1918

Havre, 27 juli. Officieel. Het Belgisch legerbericht van 20 tot 26 juli luidt: onze verkenningspatrouilles zijn met goed gevolg werkzaam geweest, met name bij Langemark, Diksmuide en voor Nieuwpoort. We maakten een vijftiental gevangenen bij Wieltje en hebben in de streek van Nieuwpoort een Duitse verkenning afgeslagen. Over het gehele front had de gewone artilleriebedrijvigheid plaats, ze was het sterkst ten zuiden van de IJzer. We hebben de verbindingswegen van de vijand even beschoten. Verscheidene van onze kantonnementen zijn 's nachts beschoten geworden door vijandige artillerie en vliegers. In de nacht van 21 op 22 juni werd een Duits vliegtuig door ons afweergeschut neergeschoten. Luitenant Coppens, van de vliegdiens, heeft zes vijandelijke kabelballons in brand geschoten, waarvan drie op 22 juli in minder dan 5 minuten. Dat brengt het aantal overwinningen van deze officier in een tijdperk van drie maanden op 21.

Londen, 27 juli. De admiraliteit deelt mede: Van 18 tot 24 juli hebben de eenheden van de strijdmacht in de lucht in samenwerking met de vloot met goede uitslag 15 ton bommen geworpen op militaire doelen te Zeebrugge, Brugge en Oostende.

Zes vijandelijke vliegtuigen werden vernield, acht stuurloos omlaag gejaagd. Wij missen er vijf.

29 juli 1918

Londen, 29 juli. Een officieel Belgisch bericht meldt, dat er onder de gevangenen, die een Belgische patrouille woensdag bij Ieper maakte, ook enige gedemoraliseerde Oostenrijkse soldaten waren.

Berlijn, 28 juli. Bij het bericht der Engelse admiraliteit over het gooien van bommen op Zeebrugge en Oostende van 18 tot 24 dezer, tekent

Wolff op gezag van inlichtingen uit bevoegde bron aan, dat deze aanvallen geen noemenswaardig succes hebben gehad en dat de verliezen aan vliegtuigen van de vijand veel groter zijn dan die der Duitsers.

Londen, 28 juli. In een Britse haven zijn de overlevenden van een Britse en een Belgische treiler geland. Een Duitse duikboot had ze vrijdagochtend met bommen tot zinken gebracht en de bemanningen op het dek van de duikboot geplaatst, waar ze ettelijke uren bleven. Toen een patrouilleboot in het gezicht kwam, dook de duikboot zonder waarschuwing onder en liet de vissers verdrinken. Drie Engelsen en een Belg kwamen om. De overlevenden hadden 3 uur in het water gelegen, voor ze gered werden. Ze zeggen, dat de Duitsers, voor ze de trailers in de grond boorden, alles wat waarde had, van boord haalden en het voedsel aan boord van de treilers gretig verslonden, alsof ze honger leden.

31 juli 1918

Berlijn, 31 juli. Officieel. Legergroep kroonprins Rupprecht: In Vlaanderen zeer drukke verkenningsactie.

1 augustus 1918

Havre, 31 juli. Koning Albert heeft zondag de rozet van officier der kroonorde en het ridderkruis der Leopoldsorde aan luitenant-vlieger Willy Coppens overhandigd als onderscheiding voor de door hem behaalde overwinningen in de lucht.

Daarna hebben de troepen voor de gedecoreerde gedefileerd.

Men meldt ons: gisteravond is van de boulevard te Vlissingen af weer een vliegeraanval op de Belgische kust waargenomen. De vliegers werden zwaar beschoten.

2 augustus 1918

Men meldt ons uit Oostburg:

Gistermiddag om half vijf is weer een vliegeraanval op de Belgische kust gedaan. Met het blote oog telde men 15 vliegtuigen. Ze werden zwaar beschoten.

Rouen, 31 juli. Vliegtuigen hebben vannacht over Rouen en Havre gevlogen. In Havre zijn een persoon gedood en vier gewond, in Rouen is niemand gedeerd.

3 augustus 1918

Berlijn, 3 augustus. Officieel: Legergroep kroonprins Rupprecht: Ten zuidwesten van Ieper hebben wij gisterochtend een sterke gedeeltelijke aanval der Engelsen afgeslagen.

Voor het overige is de gevechtsactie tot verkenningen en van tijd tot tijd opvlammend geschutvuur beperkt gebleven.

In de lucht.

In het Noordzeegebied zijn meer dan 15 ton bommen geworpen op doelen van militaire betekenis in de havens van Zeebrugge en Brugge en op Oostende. Vijandelijke schepen werden eveneens gebombardeerd. Op een torpedojager werd een treffer waargenomen; rookwolken stegen op, maar de mist belemmerde verdere waarneming. Onze patrouille- en escortesmeldelen werden door vijandelijke luchtstrijdkrachten aangevallen, 15 vijandelijke machines werden vernietigd en 12 neergeschoten. Van onze toestellen worden er 5 vermist.

4 augustus 1918

Havre, 3 augustus. Officieel weekbericht van 27 juli tot 2 augustus. De vijandelijke artillerie is voornamelijk bedrijvig geweest in de streek van Merkem en Boezinge. Bij wijlen hevige gevechten met bommen bij Diksmuide en Langemark, waar wij in patrouillegevechten een dozijn gevangenen gemaakt hebben. In antwoord op de bombardementen van de plaatsen achter ons front zowel door het kanon als uit vliegtuigen, heeft onze artillerie vijandelijke kantonnementen onder vuur genomen.

Onze vliegers zijn dag en nacht in de weer geweest.

Londen, 3 augustus. Officieel: het weer belemmerde het luchtwerk. We wierpen overdag 13 ton bommen, 3 ton kwamen op de haven van Brugge neer.

5 augustus 1918

Berlijn, 4 augustus. Officieel middagbericht: Legergroep van prins Rupprecht: 's Nachts leefde de artilleriebedrijvigheid op en nam ten zuidoosten van Ieper en aan weerskanten van tijd tot tijd grote hevigheid aan.

Berlijn, 5 augustus. Officieel middagbericht:

Legergroep kroonprins Rupprecht: Aan het front tussen Ieper en ten zuiden van Montdidier nam de vuuractie 's avonds toe en bleef ook de hele nacht door levendig.

In Vlaanderen, ten noorden van Albert en aan weerszijden van de Somme zijn voorwaartse bewegingen van de vijand afgeslagen.

9 augustus 1918

Berlijn, 9 augustus. Officieel. Legergroep kroonprins Rupprecht: tussen de IJzer en de Ancre levendige nachtelijke artillerieactie.

Ten zuidwesten van Ieper en ten zuiden van de Leie volgden op zeer sterk vuur vijandelijke aanvallen, die zijn afgeslagen.

10 augustus 1918

Londen, 9 augustus. Officieel: De admiraliteit maakt bekend, dat veel werk is verricht door de luchtstrijdkrachten van de marine, in de periode van 1 tot 7 augustus. Het controleren van anti-duikbootpatrouilles werd voortgezet. De vijandelijke torpedobootjagers en duikboten zijn met goed gevolg aangevallen; er werden treffers geconstateerd. Niettegenstaande het zicht slecht was zijn vele tonnen aan ontplofbare stoffen boven Oostende en Zeebrugge uitgestrooid. Er werden goede resultaten verkregen.

In luchtgevechten zijn drie vijandelijke vliegtuigen naar beneden geschoten, zes andere werden gedwongen te dalen met een defect aan het stuurtoestel.

Al onze machines zijn teruggekeerd.

Berlijn, 10 augustus. Officieel. Legergroep kroonprins Rupprecht: Drukke vijandelijke bedrijvigheid tussen de IJzer en de Ancre. Op vele punten van het front voerde de vijand voorwaartse bewegingen en gedeeltelijke aanvallen uit, die voor onze linies en in gevechten van man tegen man werden afgeslagen.

11 augustus 1918

Havre, 10 augustus. Officieel Belgisch weekbericht van 3 tot 9 dezer: Matige vuurstrijd op het gehele front, behalve bij Diksmuide, Merkem en Boezinge waar de vuurwisseling vrij hevig was. Gevechten met handgranaten bij Diksmuide en ten westen van Langemark. In talrijke patrouillegevechten voor onze linies, vooral

ten zuiden van Diksmuide, bij Kippe en Langemark, hebben wij gevangenen gemaakt.

Onze machinegeweren hebben een Duits vliegtuig neergeschoten; het is binnen onze linies gevallen. Luitenant Coppens heeft een vijandelijke kabelballon neergeschoten.

12 augustus 1918

Luchtaanval op de Belgische kust.

Men seint ons uit Terneuzen:

Na een hevige luchtactie boven de Belgische kust verscheen er zondagmiddag om 12 uur weer een afdeling ententevliegtuigen bij Zeebrugge, hevig beschoten door het Duitse afweergeschut en vermoedelijk ook bestreden door Duitse vliegers, blijkens een uit de lucht gegeven sein. Die vliegtuigen verdwenen zonder de kust te hebben bereikt. 's Namiddags om 4 u 30 kwam er van boven de Noordzee over Cadzand en Sluis op zeer grote hoogte, zodat zij als duiven te zien waren, een dertigtal in V-vorm vliegende vliegers, die ten oosten van Brugge boven België kwamen en blijkens de een ogenblik later van Brugge opstijgende afweerschoten boven die plaats waren. Van het werpen van bommen viel niets waar te nemen. Ook in de nacht werd aan de kust herhaaldelijk het afweergeschut in werking gesteld.

Men meldt ons uit Vlissingen:

Zaterdagavond was van de boulevard hier weer een hevige aanval op de Belgische kust waar te nemen, zodat zelfs een uitvoering van het marinecabaret uit Nieuwediep gestaakt werd, om de bezoekers in de gelegenheid te stellen het barsten van de granaten, het oplaten van lichtkogels enz. gade te slaan.

Zondagmiddag herhaalde zich het schieten en werd achter Knokke brand waargenomen.

Men meldt ons uit Oostburg:

Zaterdagavond van 11 tot 12 uur zijn er aanhoudend bomaanvallen gedaan uit vliegtuigen, voornamelijk op Brugge en omgeving. Later werden ook op Zeebrugge en Oostende verschillende aanvallen gedaan. Zulk een hevige aanval als die van gisteravond had men hier nog niet gezien. Hier was de gehele omgeving er door verlicht, het geleek een ware vuurzee. Om één uur werd nogmaals een aanval gedaan.

Ook ons kustgeschut was in actie, wat bewees, dat de vliegers ook ditmaal boven ons gebied vlogen.

13 augustus 1918

Men meldde ons gisteren uit Oostburg:

Om 11 u 50 vanochtend heeft men een groot vliegergevecht gezien. In het geheel telden sommige mensen een 24-tal vliegtuigen. Een der vliegtuigen zag men buitelen.

Berlijn, 13 augustus. Officieel: Legergroep kroonprins Rupprecht: ten zuidwesten van Ieper was gisterochtend vroeg de vuurstrijd zeer hevig. Vijandelijke aanvallen kwamen in ons vuur niet tot ontwikkeling.

Londen 12 augustus. Officieel. We wierpen op 11 augustus 50 ton bommen voornamelijk op de Somme-overgangen en enige spoorwegkruispunten. We bombardeerden midden op de dag het station van Kortrijk en rangeerterreinen uit geringe hoogte en in de nacht de stations van Péronne en Kamerijk. Alle vliegers keerden

terug. Sterke vijandelijke luchteskaders toonden grote bedrijvigheid aan het front. Wij vernielden 29 vliegtuigen en dwongen er 24 stuurloos tot dalen. Vijf Britse worden vermist. Eén Gotha werd door afweergeschut neergehaald.

14 augustus 1918

Berlijn, 14 augustus. Officieel: Legergroep kroonprins Rupprecht. We hebben voorspoedige gevechten geleverd in het voorterrein tussen IJzer en Scarpe.

Londen, 14 augustus. Officieel ochtendbericht. We hebben plaatselijke aanvallen 's ochtends in het vak van Dikkebus afgeslagen.

Berlijn, 14 augustus. De krachtige verkenningspogingen, die de Engelsen de laatste dagen ten uitvoer brengen van Ieper tot aan de Ancre en die op sommige plaatsen tot sterke plaatselijke aanvallen toenamen, waren bijzonder druk op 12 dezer. Na een artillerievuur, zo hevig als in een veldslag, vielen de Engelsen bij het aanbreken van de dag aan van Voormezele tot en met de Kemmelberg.

Niet beter verging het hen ten zuiden van de spoorweg Bailleul-Hazebroek. Een herhaling, 's avonds, van de aanval op diezelfde plaats, mislukte evenzeer.

Deze levendige gevechtsactie in Vlaanderen versterkt, in verband met de manier waarop tussen de Ancre en de Oise steeds weer nieuwe divisies in de strijd worden geworpen, het vermoeden dat Foch, na het uitwijken van de Duitsers achter de Vesle, tot de tegenaanval had willen overgaan. Slechts de eerste verrassende aanval tussen de Ancre en de Avre, was dankzij de mist gelukt. Reeds het tweede geëchelonnerde offensief werd door ons al uitwijkend opgevangen en bloedt thans dood in verliezenrijke frontaanvallen

tegen de gunstige stellingen die door de Duitse legerleiding waren gekozen.

Na de slechte ervaringen die de entente tot dusver steeds had opgedaan met haar voorspellingen, had haar propaganda er zich ditmaal wijselijk van onthouden, te praten van een doorbraak.

Dat het daar echter op aanstuurt, blijkt uit de soort en het aantal van de in het veld gebrachte strijdkrachten en bovenal uit het gereed houden van sterke cavalerieafdelingen, maar ook ontegenzeggelijk uit verklaringen van gevangenen.

Foch heeft tot dusver nog geen van zijn strategische doelen bereikt. Het is op zijn plaats een vergelijking te maken tussen de resultaten van het Franse offensief en de resultaten der drie Duitse offensieven; dat brengt het triomfgeroep van de ententepropaganda tot haar ware betekenis terug.

15 augustus 1918

Uit Oostburg meldt men:

in de nacht van dinsdag op woensdag zijn Zeebrugge en Brugge terug met bommen uit vliegtuigen bestrooid. Woensdagochtend was het van 6 uur af zeer rumoerig. Aanhoudend hoorde men de vliegtuigen en zwaar schieten in zee, ter hoogte van de Belgische kust.

16 augustus 1918

Londen, 14 augustus. We hebben 22 ton bommen op Péronne, Roisel en de munitieopslagplaats bij Engel geworpen, benevens op de haven van Brugge. We vernielden 22 vliegtuigen en dreven er zes stuurloos naar omlaag, en missen er zelf 15.

Men meldt ons uit Oostburg:

Gisteren is het een buitengewone dag geweest vanwege het veelvuldig vliegen en bommen gooien en schieten uit de richting van Ieper. 's Avonds om 11 uur begon er een bomaanval op de omgeving van Brugge en langs de Belgische kust uit vliegtuigen, zo aanhoudend, langdurig en hevig als nog nimmer gezien en gehoord werd. Het afweergeschut was zo geweldig, dat alles hier stond te trillen en aan slapen niet te denken viel. Een paar maal kwam ons kustgeschut in actie.

17 augustus 1918

Londen, 16 augustus. Officieel. De admiraliteit deelt mede, dat de luchtstrijdkrachten van de vloot tussen 8 en 15 augustus 1918 ton bommen wierpen op Zeebrugge, Oostende, de dokken van Brugge, het vliegveld van Varsenare, en op Blankenberge en Middelkerke.

Te Varsenare raakten zes vijandige vliegtuigen in brand, evenals de loodsens aan weerszijden van het vliegveld. Twee Gothaloodsens werden getroffen en een daarvan vernietigd. Een voltreffer op een vijandelijke torpedojager veroorzaakte een grote ontploffing. De Engelsen vernietigden 16 vijandelijke vliegers en dwongen er 13 stuurloos tot dalen. Drie Britse vliegers worden vermist.

21 augustus 1918

Onze Berlijnse correspondent schreef ons op 6 augustus:

In hooggeplaatste militaire kringen in Duitsland heeft mij in de laatste tijd soms een zekere ontstemdheid getroffen tegenover ons land. Men zegde, regelmatig last te hebben van Engelse vliegers, die de weg over ons land nemen, om op deze wijze niet gehinderd door de sterke kustverdediging van de Duitsers, Belgische steden aan te vallen. Tevens beweerde men dan, dat van onze kant meer kan worden gedaan, om aan deze regelmatige schending van onze

neutraliteit een einde te maken. Ik kan er natuurlijk onmogelijk een oordeel over vellen, of deze klacht gerechtvaardigd is. In ieder geval echter lijkt het mij een eis der billijkheid, het volgende betoog weer te geven, dat mij van gezaghebbende Duitse zijde is toegezonden. Het luidt als volgt:

"Sedert ongeveer half mei van dit jaar zijn opmerkelijk veel gevallen geconstateerd, dat Engelse vliegers over Nederlands gebied gevlogen hebben. Beschouwt men deze gevallen in samenhang, dan blijkt duidelijk, dat dit geen toevallige schendingen van Nederlands luchtgebied zijn, zoals door de invloed van weer en wind met vliegtuigen van alle oorlogvoerende volkeren voorkomen. Hier volgt een reeks van deze gevallen:

In de nacht van 15 op 16 mei vloog een Engels eskader, uit noordwestelijke richting vanuit zee komend, over Sluis en langs het kanaal Brugge-Sluis naar België. Een ander eskader werd boven Aardenburg waargenomen, en vroeg in de richting van Lapscheure naar België.

De volgende dag vlogen vier grote Engelse vliegtuigen over Sluis langs het kanaal Sluis-Brugge.

In de nacht van 20 mei vloog een Engels vliegtuig over Sas van Gent het kanaal langs naar België. Het vliegtuig wierp in Sas van Gent bommen naar beneden.

In de nachten van 13 juni, van 15 juni en van 24 juni vlogen Engelse eskaders uit de buurt Aardenburg-Sluis in de richting van het kanaal Brugge-Sluis naar België.

"Al deze gevallen van schending van Nederlands gebied spelen zich dus boven dezelfde buurt af. Steeds verlaten de Engelse vliegtuigen Nederland in de richting van het kanaal Brugge-Sluis, en eens in de

richting van het kanaal Gent-Terneuzen. Meermaals heeft men daarbij waargenomen, dat de vliegtuigen, voor ze naar België wegvlogen, boven Hollands gebied in de buurt van Aardenburg-Sluis kruisten. Dat men in al deze gevallen niet mag denken aan een verdwaling van de vliegtuigen, is duidelijk genoeg. De schending van Nederlands gebied moet in de bedoeling van de Engelse vliegers liggen, en waarom dat is, is met enige scherpzinnigheid niet moeilijk te begrijpen. De richting van alle vliegtuigen wijst naar Brugge. Alle vliegtuigen gaan over de Nederlandse grens in de buurt van Aardenburg-Sluis, dit wil zeggen op de plek, waar de afstand van deze grens naar Brugge het kleinst is. Zoals men weet, is Brugge de basis van de Duitse duikboten, het gewichtigste doel dus voor de Engelse bommenwerpers. Zoals we gezien hebben, vonden de meeste gebiedsschendingen in de nacht plaats. De vlucht ging steeds langs het kanaal Sluis-Brugge. Zoals men weet, is bijna het beste oriënteringsmiddel voor vliegers een waterstroom, daar de glinsterende oppervlakte van het water het enige is, wat de vlieger van de aarde kan onderscheiden. Het is dus heel duidelijk, dat de Engelsen het kanaal Brugge-Sluis als opmarsweg tegen de basis van de Duitse duikboten gebruiken.

"Daarvoor was het nog niet nodig, dat ze over Nederlands gebied vlogen. Ze konden van zee uit, die hun een gedekt aanvliegen mogelijk maakt, ja, ook boven Belgisch gebied, de loop van het kanaal opzoeken. Maar juist de kust wordt door de Duitsers zeer scherp bewaakt. Daar staan niet alleen talrijke afweerkanonnen, die de Engelse vliegers reeds aan de kust krachtig onder vuur konden nemen, maar ze zullen daar ook de waarnemingsposten van de verkenningsdienst der Duitse vliegers vinden, die bij de komst van Engelse vliegtuigen de afweerbatterijen in Brugge zelf alarmeren. Het is dus zeer duidelijk, welk een voordeel het voor de Engelse vliegers is, als zij, in plaats van boven Belgisch gebied, over Nederlandse

bodem vanuit zee tot aan het kanaal Sluis-Brugge aangevlogen komen.

"Gevoegd bij de boven geconstateerde gevallen zouden deze overwegingen reeds voldoende zijn, om het stelselmatige van de gebiedsschendingen door de Engelsen te bewijzen. Daar komt echter nog de waarneming bij, dat de vliegtuigen herhaaldelijk boven Nederlands gebied hebben gekruist. Dit bewijst, dat de vliegers geweten hebben, zich boven neutraal gebied te bevinden, want boven vijandelijk gebied, en in het bijzonder boven het met afweermiddelen uiterst sterk uitgeruste gebied tussen de kust en Brugge, zal ieder vlieger zich haasten, het doel van zijn aanval zo gauw mogelijk te bereiken, en zich niet met kruismanoeuvres ophouden. Blijkbaar hebben dus de Engelse vliegers, die boven de buurt van Aardenburg-Sluis kruisten, het Nederlands gebied gebruikt, om zich daar voor de aanval op Brugge aaneen te sluiten. Daarmee is bewezen, dat Engeland bewust en opzettelijk de neutraliteit van Nederland schendt, om zijn bommenwerpende eskaders een gunstige gelegenheid te geven voor de nadering van de basis der Brugse duikboten."

Verder heet het dan nog in dit betoog:

"Over de betekenis van deze schending van Nederlands luchtgebied kan geen twijfel bestaan. Met de gewone, door overmacht veroorzaakte of uit onoplettendheid of gebrekkige oriëntering begane grensschendingen, zelfs al zouden deze nog zo talrijk zijn, kan dit optreden van de Engelsen niet vergeleken worden. Want ten eerste vormen deze gevallen, in tegenstelling tot de laatstgenoemde, waarvoor steeds alleen de vlieger persoonlijk verantwoordelijk is, een maatregel van het Engelse legerbestuur, en vinden zij dus met medeweten en onder de volle verantwoordelijkheid van de Engelse staatslieden plaats. En dan kunnen de incidenten, die er het gevolg

van zijn, niet alleen tussen de mogendheden, aan welke de vliegtuigen behoren, en die, wiens gebied geschonden wordt, worden afgedaan, maar heeft zonder twijfel ook de derde mogendheid, die door deze schending opzettelijk benadeeld wordt, het recht, mee te werken bij het opheffen van deze misstand."

Hiermee heb ik het betoog, dat mij, zoals gezegd, van gezaghebbende zijde bereikte, woordelijk weergegeven. Anderen zullen over de daarin vermelde feiten en meningen misschien kunnen oordelen.

Londen, 20 augustus. Officieel: Gisteren bombardeerden we de haven van Brugge en de spoorlijn bij Roisel. We velden 14 toestellen, dreven er zeven stuurloos naar omlaag en missen er zelf zeven.

22 augustus 1918

Berlijn, 21 augustus. Officieel avondbericht: in Vlaanderen gedeeltelijke gevechten ten westen van de Kemmel.

Londen 21 augustus. Tussen 15 en 18 augustus hebben vliegtuigcontingenten, welke bij de marine zijn ingedeeld, 16 ton ontplofbare stoffen op de Solvay-fabrieken in Zeebrugge, de dokken van Brugge, de batterijen van het afweergeschut in Westende, de dokken van Zeebrugge, Aartrijke, Middelkerke, Passendale, het kanaal van Zeebrugge en de daarin gelegen vijandelijke schepen geworpen. Wij vernielden negen vijandelijke toestellen en brachten acht andere tot dalen. We verloren er zelf vier, waarvan er één in Nederland is geland.

Berlijn, 22 augustus. Officieel. Legergroep kroonprins Rupprecht: in het Kemmelgebied hebben wij plaatselijke aanvallen aan weerszijden van de weg Loker-Dranouter afgeslagen.

Men meldt ons uit Oostburg:

Van elf uur tot half een gisteravond werd weer een zeer hevige bomaanval gedaan op Zeebrugge, Brugge en omstreken. Het afweergeschut was zeer hevig. Ook het Nederlands afweergeschut bij Cadzand was in actie.

Naar men ons nader uit Middelburg meldt werd tijdens een der aanvallen waargenomen, dat twee vliegtuigen (buiten de territoriale wateren) brandend in zee stortten.

23 augustus 1918

Men meldde ons gisteren uit Cadzand:

Vanochtend om ongeveer half twaalf waren er een zevental vliegtuigen boven België te zien. Enige der toestellen kwamen naderhand over Nederlands water, waarna ons afweergeschut in werking kwam.

24 augustus 1918

Gisterochtend tussen acht en negen uur is te Roermond en omgeving een uit westelijke richting komend bombardement gehoord, zoals sedert de duur van de oorlog nog niet vernomen werd.

Zonder tussenpauze hield het geweldig gerommel ruim een uur aan.

Men meldt ons uit Oostburg:

Ook in de afgelopen nacht van donderdag op vrijdag hebben er tussen elf en twee uur vele bomaanvallen plaats gehad op Zeebrugge, Brugge en in de richting van Ieper.

Van Oostburg uit wordt het bericht uit Middelburg over het brandend in zee vallen van twee vliegtuigen, opgenomen in het avondblad van 22 augustus, tegengesproken. Deze berichtgever

heeft in de nacht van 21 op 22 dezer tot één uur op de rede te Cadzand gestaan en daarvan niets bemerkt.

Londen, 24 augustus. De militaire medewerker van de Times schrijft: Het plan van de vijand is in het westen tot het defensief over te gaan en in het oosten zijn winsten te vermeerderen en zodoende zijn vredesoffensief in dit najaar te steunen.

In het westen trekt hij terug op een linie, die behalve de terreinwinst bij Leper, welke hij zal trachten te houden, ongeveer zal samenvallen met de oude Hindenburglinie. Hij wilde deze linie bereiken met het begin van de winter om dan in staat te zijn zich op zijn gemak in te richten en zich voor te bereiden op onze tegen het voorjaar te verwachten aanvallen. Hij is er echter veel sneller heengedrongen dan hem lief was en met zware verliezen aan manschappen en oorlogstuig. Hij zal de linie dan ook voor de winter bereiken, voor zijn versterkingen klaar zijn en misschien voor zijn troepen tijd gehad hebben om zich te herstellen van de schok van deze terugtocht.

De nieuwe Hindenburglinie zal eigenlijk meer een versterkte zone zijn, zo diep dat zij – naar de vijand althans hoopt – niet bij verrassing kan worden doorbroken. Onze aanvallen op die zone zullen voor de vijand het sein zijn om min of meer aannemelijke vredesaanbiedingen op het westelijk front te doen, meer aannemelijk als de aanvallen goed opschieten, minder als ze slecht gaan.

Ondertussen zal hij alles wat hij kan missen in het oosten concentreren. Het zal zang en tegenzang zijn. Zang voor zover betreft het terugnemen van troepen in het westen en min of meer verleidelijke vredesaanbiedingen. Tegenzang de winsten in het oosten, die alleen door Duitsland behouden moeten blijven met uitzondering in zoverre als zij het kapitaal vormen, waarop zijn

vredesoffensief kan trekken. Er is dus, zoals steeds, een politieke kant aan de Duitse strategie. Een belangwekkend feit, dat men door alles heen moet blijven bedenken is, dat, als steeds, de militaire terugtocht in het westen thans een politiek militair offensief in het oosten inhoudt. We zijn natuurlijk verblijd door de keer der gebeurtenissen aan het westelijk front, want sedert het begin van de oorlog is er niet zulke wisseling in de fortune geweest als in deze maand heeft plaats gehad. Maar dit succes houdt de waarschuwing in: pas op voor het oosten, pas er voor op in militaire zin, maar pas er zelfs meer voor op in politieke zin, want de drijfveer van de huidige omwenteling in de Duitse oorlogspolitiek is voor meer dan de helft politiek.

25 augustus 1918

Havre, 24 augustus. Officieel weekbericht van 17 tot 23 augustus: gedurende de afgelopen week hebben wij vijf Duitse aanvalspogingen op onze vooruitgeschoven posten in het gebied van Nieuwpoort, Diksmuide, Merkem en Langemark met ons infanterie- en geschutvuur gefnuikt. Van onze kant hebben wij een geslaagde overval gedaan in de nabijheid van Kippe en één officier en 20 Duitse soldaten in onze linies teruggebracht.

Op het gehele front de gewone geschutwerkzaamheid. Onze jachtvliegers hebben een vijandelijke ballon in brand geschoten.

26 augustus 1918

Men meldt ons: zaterdagavond van half elf tot twaalf uur zijn er weer veel bommen uit vliegmachines op Brugge en Brugge-zeehaven geworpen, en ook op Oostende en omgeving; voortdurend vlogen de vliegtuigen af en aan. Het afweergeschut was geweldig. Soms telde men een 20 zoeklichten. Af en toe werden ook weer een nieuw soort

lichtkogels afgeschoten, die gelijken op een vonkenregen, zoals men dit wel ziet bij vuurwerk.

Uit Middelburg meldt men ons in verband met deze vliegeraanval, dat men er tot tweemaal toe, met een half uur tussenruimte, een vliegtuig brandend naar beneden zag vallen.

Men meldt ons van Vlieland:

Zondagochtend zijn gevechtsvliegtuigen westwaarts koersend, later zeven oostwaarts gepasseerd. 's Avonds gingen er acht om de oost.

28 augustus 1918

Londen, 27 augustus. De admiraliteit maakt bekend: van de 19^e tot de (? – Redactie) hebben onze afdelingen in de lucht in samenwerking met de vloot bomovervallen op de volgende doelen gedaan: de haven van Brugge, Brugge, het havenhoofd van Zeebrugge, het kanaal van Zeebrugge, de haven van Oostende, Sint-Pieters-Kapelle, en de Solvayfabrieken, Middelkerke, Westende, Mariakerke, alsmede de vliegvelden bij Oostakker, Gistel, Mariakerke en Vlissegem. Bijna 27 ton bommen werden geworpen. Bij Brugge werd menige rake uitbarsting waargenomen. Rechtstreekse treffers werden op de duikbootloodsen gezien. Eveneens is bemerkte, dat voorraadplaatsen bij de westerhaven werden getroffen. Twee omvangrijke ontploffingen en twee grote branden zijn bij de havens bemerkte. Vijandelijke schepen en batterijen te lande werden bestookt. Onze gevechtshandelingen vernielden vijf vijandelijke toestellen en dreven er nog vijf stuurloos omlaag.

Berlijn, 28 augustus. Officieel: legergroep kroonprins Rupprecht en von Böhn: Bij Langemark en ten noorden van de Leie hebben wij plaatselijke aanvallen afgeslagen.

31 augustus 1918

Londen, 30 augustus. Officieel. Elf vijandelijke machines werden de 29^e augustus door ons omlaag geschoten en 10 in onbestuurbare toestand naar beneden gedreven. Een Duitse ballon werd in brand geschoten. Negen van onze machines worden vermist. Onze vliegers waren gedurende de dag van heden in de weer in verschillende afdelingen. Er werden 15,5 ton bommen geworpen op verschillende doelen, onder andere op de dokken van Brugge en verschillende spoorwegknooppunten buiten de slagzone. Het ongunstige weer verhinderde het doen van vliegtochten gedurende de nacht.

1 september 1918

Havre, 31 augustus. Officieel weekbericht van 24 tot 30 augustus: gedurende de nacht van 22 op 23 augustus heeft een overval in de streek ten oosten van Ramskapelle ons in staat gesteld om gevangenen te maken. In de loop van de nacht van 26 op 27 augustus hebben onze afdelingen een aanval ondernomen op een front van 3 km ten noorden en ten zuiden van de spoorlijn van Langemark en zijn de vijandelijke stellingen binnengedrongen, ondanks de hardnekkige tegenstand en een tegenaanval van de vijand. Al onze doelen zijn bereikt en gehandhaafd. Wij hebben de vijand zware verliezen berokkend en 90 ongewonde gevangenen, machinegeweren, bommenwerpers en materiaal mee teruggebracht. Enige vijandelijke aanvalspogingen in de richting van Langemark, Weidendrift en Kippe zijn verijdeld.

Over het gehele front de gewone geschutwerkzaamheid, voornamelijk in de streek van Nieuwpoort. De vlieger luitenant Willy Coppens heeft drie vijandelijke ballons in vlammen tot dalen gebracht (zijn 26e, 27e en 28e overwinning).

2 september 1918

Londen, 31 augustus. Onze troepen hebben de Kimmel hernomen en naderen Estaires. Wij oefenen sterke druk uit op de vijand op de algemene linie Voormezele-Lindenhoeek-Ladrèche-Douliers, en zitten hem bij zijn terugtocht dicht op de hielen.

We hebben een groot aantal gevangenen gemaakt.

Berlijn, 1 september. Officieel: legergroepen kroonprins Rupprecht en von Böhn: Tussen Ieper en Mabosse hebben wij ons front verkort door de naar Hazebroek vooruitspringende bocht prijs te geven. We hebben daarbij de Kimmelberg aan de vijand gelaten, voor wie de enige dagen geleden uitgevoerde bewegingen verborgen bleven. Gisteren vielen de Engelsen met sterke strijdkrachten onze oude linie staan. Onze in het terrein voor onze nieuwe stellingen achtergelaten gemengde afdelingen staan met hen in gevechtscontact. De vijand heeft de Kimmelberg bezet en is ons over Bailleul, Neuf Berquin en over de Lawe gevolgd.

Londen, 1 september. Reuter verneemt, dat de linie thans de volgende loop heeft. De plaatsen, die in het vervolg ter aanduiding van de linie worden genoemd, zijn alle in het bezit van de geallieerden.

Het meer van Zillebeke, Voormezele, Vierstrate, Lindenhoeek, la Crèche, de westelijke hoek van Gorgue, een voorstad van Estaires. Vandaar nog de linie over La Couture naar de oude frontlinie ten noorden van Festubert.

De grote slag in Frankrijk.

In Vlaanderen duurt de terugtocht der Duitsers naar de Leie voort. Door de machtige manoeuvre van Foch is de vijand genoodzaakt in

deze sector al het terrein terug te geven, dat hij in april laatstleden ten koste van zware offers gewonnen heeft. Hoe meer wij de vijandige stellingen aantasten, des te verwoeder wordt de strijd, daar de vijand voor geen offer terugdeinst om het front niet te laten doorbreken. Anderzijds worden de terreinmoeilijkheden groter. De tanks hebben het veld niet zo vrij meer. De infanterie, die thans bijna alles moet doen, zet onvermoeid haar taak voort en komt nog vooruit, hoewel langzaam.

De manoeuvres zijn ingewikkeld en vergen tijd. Wanneer men bedenkt, hoeveel krijgskennis, beleid en inzicht er nodig is, om zulke massa's in een streek te verplaatsen, waar wegen en dorpen nog slechts puinhopen zijn, om verwarring en stilstand in het vervoer te vermijden, en om voor al de levensmiddelen en benodigdheden te zorgen in een slag, die reeds 45 dagen duurt en zich over een front van meer dan 100 km uitstrekt, staat men verbaasd over het verkregen resultaat en vooral over de wijze, waarop het tot stand kwam, want in deze reusachtige manoeuvre heeft zich geen enkel ongeval, geen enkele verkeerde beweging voorgedaan.

Reuter meldt eveneens, dat op het Britse front hevig gevochten werd van Voormezele tot ten zuiden van Péronne. Vooral in het centrum werd hevig gevochten. Op de flanken ging de opmars goed vooruit.